

Svenska Distriktsläkarförbundet uppmanar:

Utnyttja kompetensen för att definiera primärvårdens och vårdcentralens uppdrag!

Svensk sjukvård och primärvård står inför många utmaningar. Kunskap och enighet finns kring det faktum att detta kommer att krävas en ökad dimensionering av primärvården och ett ökat antal specialister i allmänmedicin. För att kunna skapa en optimalt fungerande primärvård så vill nu Svenska Distriktsläkarförbundet starta en förändring som vi alla sluter upp bakom.

Det handlar om att sätta in primärvården som bas för svensk sjukvård. Inför framtiden så innebär det två viktiga åtgärder gällande läkarkompetensen och dess ansvar i framtidens primärvård.

För att göra detta så krävs idag:

1. Att man från den minsta vårdcentral och som arbetsgivare, huvudman och politiker måste starta en diskussion om att definiera, tydliggöra och avgränsa uppdraget på vårdcentralen. Att som hittills bara utvidga uppdraget utan denna dialog har skapat en primärvård, som inte utgår från våra patienters behov och vårdcentralens förutsättningar utan mer ifrån övriga samhällets, ofta politiska, medicinskt icke-prioriterade behov. Gränslösheten i det politiska nyttjandet av primärvården har bland annat lett till att de mest vårdbehövande patienterna oavsett ålder och diagnos inte har kunnat få den trygghet som deras vård kräver. Detta har i sig underminerat primärvårdens ställning hos de som verkligen behöver oss och bidragit till en ökad suboptimering och ökad frustration bland de som jobbar inom primärvården.

Den enskilda vårdcentralens och primärvårdens utveckling måste därför utgå från en samlad bedömning om vilka uppgifter som är viktiga för den enskilda patientens och det lokala samhällets behov och hur det ska lösas, prioriteras och utvecklas utifrån de faktiska förhållanden som patienten, den enskilda vårdcentralen och det lokala samhället verkar under. Vi kan inte fortsätta göra allt för alla, men däremot kan vi och ska vi göra mer för de som har behov och nytta av vården. Denna diskussion måste föras med professionen

inom primärvården på alla nivåer. Specialister i allmänmedicin är tillsammans med övrig personal de som är bäst lämpade att avgöra hur detta kan ske utifrån de förutsättningar som råder. Allt ifrån den enskilde läkarens vardag på vårdcentralen idag till de politiska besluten i landsting, regioner och riksdag. En nationell definition behöver tas fram.

2. Att man nu från 2015 i varje landsting säkerställer att man de närmaste åren överutbildar ST-läkare i allmänmedicin. Detta måste till för att minska bristen inom primärvården och kompensera för det sedan decennier kända faktum att 30 % av alla specialister i allmänmedicin kommer att arbeta inom andra delar av hälso- och sjukvårdssektorn. Vår breda specialistkompetens har alltid varit eftertraktad.

Med dessa två åtgärder så kan primärvården börja utvecklas till att bättre bli den bas som våra patienter behöver och också bli en effektivare del av vården. Men det behövs också för att primärvården ska bli en attraktiv del av sjukvården dit man söker sig för att få göra det bästa man kan för just de patienter som behöver specialisten i allmänmedicin bäst. Nuvarande system har de senaste decenniet lett till en ökad andel specialister i allmänmedicin som valt att ställa sig utanför primärvårdsansvaret, mycket beroende på de arbetsmiljöeffekter som den gränslösa suboptimeringen lett fram till.

Starta ovanstående processer nu. Ta tillvara den professionella kompetensen i diskussionen kring vad primärvården ska göra och hur det ska göras utifrån de resurser som finns i varje del av vårt land. Anställ flera ST-läkare inom allmänmedicin med start 2015. Det kommer att göra primärvården till en både starkare och mer attraktiv bas.

Som grund för diskussionen bifogar vi Svenska Distriktsläkarföreningens programskrift *"Allmänläkarens uppdrag och andras..."* samt Region Skånes utredning och analys *"Hur behåller man och lockar läkare till primärvården?"*

Med vänlig hälsning

Svenska Distriktsläkarföreningen

Ove Andersson

Ordförande

Tel: 070-567 91 89

E-mail: ove.andersson@slf.se